

Den norske tannlegeforenings Tariffkonferanse 2025

Den norske tannlegeforenings Tariffkonferanse ble avholdt 12.–13. mars 2025 på Quality Airport Hotel Gardermoen. Konferansen samlet 42 deltakere fra Den offentlige tannhelsetjenesten, SiO, lærestedene og kompetansesentrene. Tariffkonferansen gjennomføres årlig med det primære formål å diskutere strategier i forkant av årets lokale og sentrale lønnsoppgjør. I tillegg gis opplæring til våre tillitsvalgte innen ulike områder av arbeidslivet.

 JOHN FRAMMER, FORHANDLINGSSJEF / ADVOKAT I NTF

Konferansen startet med en åpning ved Sentralt forhandlingsutvalgs leder Farshad Alamdari, etterfulgt av en rapport fra UTV-lederne om deres arbeid lokalt.

Våre tillitsvalgte rapporterer om betydelige utfordringer med å rekruttere og beholde tannleger. Den høye turnoveren innebærer at rekruttering og opplæring av nyansatte krever uforholdsmessig mye tid og ressurser. Utilstrekkelig bemanning fører også til store etterslep og økt press på de gjenværende ansatte. Eksempelvis har Den offentlige tannhelsetjenesten (DOT) i Oslo en turnover på over 30 prosent, og nesten alle som blir spurt om hvorfor de går til en annen arbeidsgiver oppgir utsikter til bedre lønns- og arbeidsvilkår som årsak.

Det ser ut til at fylkestannlegene og fylkestannhelsesjefene ikke benytter tilgjengelige virkemidler som lønns- og arbeidsvilkår eller økte midler til etterutdanning effektivt for å bedre bemanningssituasjonen.

Det bemerkes at pasientgruppene i DOT er betydelig mer utfordrende og krevende enn ellers i tannhelsetjenesten. Arbeidshverdagen i DOT har derfor blitt vesentlig mer kompleks og krevende enn for bare noen få år siden. Mange melder imidlertid om at å få tilført ansvaret for gruppe D bøter litt på utfordringen, til tross for kapasitetsutfordringer.

Etter lunsj holdt Sissel Rødevand fra Gabler Pensjonstjenester AS en grundig presentasjon om offentlig tjenstepensjon. Presentasjonen omfattet flere aspekter av pensjonssystemet i Norge. Rødevand begynte med en oversikt over dagens situasjon samt historiske endringer i pensjonssystemet, inkludert justeringer i alderspensjon og Avtalefestet Pensjon (AFP). Videre beskrev hun ulike typer pensjonsytelser, deriblant alderspensjon, uføretrygd, ytelser til etterlatte og barnepensjon.

Presentasjonen inneholdt også detaljer om opptjeningsregler, levealdersjustering og særaldersgrenser som gjelder for tannlegene. Hun diskuterte de nye regelendringene som vil tre i kraft fra 2025, inkludert modifikasjoner i tidligpensjon og AFP. Til slutt ble fremtidige endringer og tilpasninger mellom offentlig og privat sektor belyst.

Johanne Thoen Hansen fra Oslo Economics presenterte en analyse av organiseringen og finansieringen av Den offentlige tannhelsetjenesten.

Oslo Economics har gjennomført en omfattende kartlegging av tjenesten, som dekker flere viktige aspekter, inkludert markedet for DOT, finansiering, tilbud til prioriterte og ikke-prioriterte pasienter, samt behovet for ytterligere kunnskap om DOT.

Gjennomgangen inkluderte en oversikt over pasientgrunnlaget, inntekter og utgifter, samt en analyse av resultatgrad og overskudd. Videre ble en detaljert gjennomgang av finansieringskilder, brukerbetalinger og fylkeskommunenes prioriteringer presentert.

Presentasjonen konkluderte med en diskusjon om organisering og ledelse, i tillegg til utfordringer knyttet til å utvide tilbudet til gruppe D.

Noen av hovedkonklusjonene fra Oslo Economics og diskusjonen var som følger:

- Det er behov for mer kunnskap om DOT: Det er et økende behov for å undersøke statusen i DOT på grunn av flere utviklingstrekk de siste årene, manglende finansiering, inkludert økning i etterslep og utvidelse av pasientgrupper.
- Pasientgrunnlaget: Det har vært en nedadgående trend i antall behandlede pasienter i DOT over tid, spesielt etter pandemien. Andelen av befolkningen som behandles har sunket, selv om befolkningen i Norge har økt. Dette kan selvfølgelig skyldes et mer omfattende og komplekst behandlingsbehov.
- Inntekter og utgifter: Inntekter fra brukerbetalinger varierer mellom fylkene, med Troms og Finnmark som de høyeste og Innlandet som det laveste. Kostnad per pasient har steget mer enn den generelle prisveksten.
- Overskudd: Resultatgraden varierte mellom fylkene i 2023, med halvparten av fylkene som gikk med overskudd. Den gjennomsnittlige resultatgraden for tjenesten som helhet var på -1 %.
- Finansiering: DOT finansieres via overføringer fra fylkeskommunen, refusjoner fra Helfo og brukerbetalinger. Brukerbetalinger anses som nødvendige for å opprettholde tjenestetilbudet i noen fylker.
- Utvidelse av tilbudet: Den største utfordringen knyttet til utvidelse av tilbudet i DOT til flere pasientgrupper er å utvide kapasiteten.

John Frammer, NTFs forhandlingssjef, presenterte NTFs lønnsundersøkelse 2024–2025. I tillegg til å oppsummere startlønn, gjennomsnittslønn og topplønn i tannlegenenes ulike stillingstyper ved tariffbundne virksomheter, omhandler NTFs lønnsundersøkelse 2025 flere andre betydelige aspekter og data. Begreper som lønnsglidning og lønnsoverheng ble diskutert, og forklarer hvordan lønnsendringer påvirker kostnader og lønnsutvikling over tid. Undersøkelsen inneholder også detaljerte tabeller som

Linn Katariina Henriksen, Marian Hussein, Farshad Alamdari og Heming Olsen Bergem.

viser lønnsdata for tannleger og mellomledere i forskjellige fylker.

Undersøkelsen inkluderer dessuten kommentarer fra medlemmer om lønns- og arbeidsforhold samt deres synspunkter på ukentlig arbeidstid, og preferanser ved valg mellom mer ferie eller lønnstillegg. Et betydelig flertall ville prioritert lønn, og et betydelig antall tannleger har det siste året vurdert å søke seg til et annet fylke eller en annen stilling, hvor bedre lønnsutsikter er den primære årsaken. En ikke ubetydelig andel av respondentene peker også på dårlig ledelse og høyt arbeidspress som grunner til å ønske seg vekk fra Den offentlige tannhelsetjenesten.

Den andre dagen begynte med en oppdatering fra NTFs president Heming Olsen-Bergem om hovedstyrets arbeid. Viktige diskusjonsemner inkluderte den mye omtalte NOU om en universell tannhelsetjeneste, NTFs hørings svar og innspill, samt lovendringer, lønn og tariff, digitalisering, beredskap og folkehelse.

Marian Hussein, stortingsrepresentant for Sosialistisk Venstreparti (SV) og medlem av Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget, drøftet fremtidens tannhelsetjeneste i Norge samt SVs arbeid med den såkalte store norske tannhelsereformen.

Marian Hussein fra SV sier de vil arbeide for å sikre tilstrekkelig finansiering og ressurser til Den offentlige tannhelsetjenesten.

Hun forklarte at partiet har en omfattende tannhelsepolitikk som setter søkelys på å likestille tannhelsetjenester med øvrige helsetjenester. Blant annet skal ingen betale mer enn tilsvarende egenandel i helsevesenet for tannhelsetjenester, og Den offentlige tannhelsetjenesten må gradvis bygges ut. SVs ambisjon er at tannhelse skal inkluderes i folketrygden og behandles på samme måte som resten av kroppen.

Hussein understreket betydningen av å likestille tannhelse med andre helsetjenester og fremhevet nødvendigheten

av en omfattende reform for å sikre at alle får tilgang til nødvendig tannbehandling, uavhengig av økonomisk situasjon og sosial status. SV har også påpekt at deres politikk bidrar til å redusere sosiale ulikheter i helsevesenet. De argumenterer for at investering i tannhelse vil forbedre generell helse og redusere samfunnets langsiktige kostnader.

Når det gjelder bekymringene rundt kostnader og gjennomførbarhet, har SV understreket at de vil arbeide for å sikre tilstrekkelig finansiering og ressurser til den offentlige tannhelsetjenesten.

Farshad Alamdari, leder av NTFs sentrale forhandlingsutvalg, orienterte om lønnsoppgjøret 2025. Presentasjonen belyste flere vesentlige emner knyttet til lønnsforhandlingene og økonomiske forutsetninger for 2025.

Alamdari ga videre en omfattende gjennomgang av hovedoppgjøret 2024, inkludert forhandlingsresultater og lønnsvekst i de ulike tariffområdene. Derneist inneholdt presentasjonen detaljer om KS-området, inkludert årslønnsvekst og lønnsglidning. Økonomiske rammer og resultater for Oslo kommune og statens tariffområde ble også diskutert. Til slutt ble krav og forventninger for lønnsoppgjøret i 2025 presentert.

For KS-området var årslønnsveksten i 2023–24 på 5,4 prosent for kapittel 4 og kapittel 5, samt 5,7 prosent for kapittel 3.4 og 5,4 prosent for kapittel 3.4.1. I Spekter helse (helseforetakene) var lønnsveksten 5,6 prosent. I staten var lønnsveksten 5,4 prosent, men uten virkningen av forskjøvet virkningstidspunkt som følge av streikene, ville lønnsveksten vært 5,6 prosent.

Samlet sett var lønnsveksten høyere i alle de store offentlige forhandlingsområdene sammenlignet med frontfagsanslaget.

Konferansen ble avsluttet med en oppsummering og avsluttende kommentarer fra Farshad Alamdari.